

Screeningsprotocol voor DES-dochters

Preventieve screening DES-dochters: Waarom?

Bij 1 op de 1.000 DES-dochters ontwikkelt zich het zeldzame Clear Cell Adeno carcinoom (CCAC) van de vagina en/of de cervix; veelal op heel jonge leeftijd, maar het is ook op latere leeftijd (boven de 40 jaar) gevonden. In deze flyer wordt het protocol van het DES-uitstrijkje beschreven.

Wat is het DES-uitstrijkje?

Volgens de richtlijn Bevolkingsonderzoek Baarmoederhalskanker worden vrouwen in eerste instantie getest op het HPV-virus.

Dit is voor DES-dochters niet voldoende. Het DES Centrum adviseert DES-dochters om een DES-uitstrijkje te laten maken.

Het uitstrijkje wordt gemaakt met de 'Cervex Brush'. Daarmee wordt in één keer zowel de baarmoedermond als de top van de vagina meegenomen.

Het advies is om dit 1 x per 2 jaar te doen.

Het screeningsadvies geldt tot minimaal het 60e levensjaar. Daarna overleggen arts en DES-dochter samen over een eventueel vervolg of stoppen. Dit hangt onder andere af van de medische voorgeschiedenis en de wensen van de DES-dochter.

Wie voert de screening uit?

Het uitstrijkje kan worden gemaakt in de huisartsenpraktijk of bij de gynaecoloog.

Hoe is de procedure?

Vermeld bij het maken van de afspraak dat je een DES-dochter bent.

Stel vragen aan je arts als je die hebt. Het advies aan artsen is om hier bij de screening tijd voor te maken.

Bij een afwijkende uitslag volgt doorverwijzing naar een oncologisch gespecialiseerde gynaecoloog.

Bij een uitslag van Pap IIIa1 of hoger zal de gynaecoloog een onderzoek doen met de colposcoop (een soort microscoop).

De gynaecoloog dient terughoudend te zijn met het nemen van biopten (stukjes weefsel weghalen voor onderzoek).

Borstkanker

Voor DES-dochters is geen speciale screening nodig op borstkanker. Wel wordt DES-dochters geadviseerd deel te nemen aan het landelijk Bevolkingsonderzoek Borstkanker.

Het DES Centrum voor alle DES betrokkenen

Het DES Centrum geeft informatie aan DES betrokkenen en aan iedereen die meer wil weten over DES en de gevolgen. Wij beantwoorden vragen, onderhouden contacten met medische professionals en houden de (internationale) onderzoeken over DES in de gaten. Onze boodschap is: DES is nog niet voorbij.

Heb je nog vragen?

Wil je meer informatie of heb je vragen? Stuur dan een mail naar voorlichting@descentrum.nl of bel maandag of donderdag naar de DES Infolijn: 030 - 251 83 39.

www.descentrum.nl